

1146 Budapest, Dózsa György út 35.

email: mafotmail@gmail.com

Magyar Fotótörténeti Társaság közgyűlése

2025. április 30. tisztújító közgyűlése

Tisztelt Kollégák, Mafot Tagok!

2021 októberében kezdte meg működését a most leköszönő elnökség, Bán András, Török Róbert és jómagam, mint elnök.

Fejős Zoltánt és Szabó Magdit váltotta András és Róbert, szerencsém volt, mind a négy vezetőségi taggal, a hosszú évek során kiválóan tudtunk együttműködni. Sok segítséget kaptam, a kezdeményezések sokszor tőlük eredtek, a problémák egy részét már akkor megoldották, amikor én éppen csak hozzákezdttem. Persze én is kezdeményeztem, s örültem, ha mellém álltak. Az elmúlt több mint hároméves ciklusról kellene számot adni, az előző évekből inkább csak felvillantok pár fontos momentumot, s a 2024-es évről részletesebben szólok.

Emlékezetes, hogy

2022-ben olyan viszonylag nagy összeget, 4 950 ezer Ft-ot sikerült pályázat útján nyerni, hogy több álmunk ebből az összegből valósult meg, indult útjára. Ilyen pl. a MAFOT webszájt technikai átalakítása szerkeszthető, bővíthető weboldallá,

2023-ban ebből az összegből elindíthattuk a hosszabb terjedelmű MAFOT könyvek online kiadását, közzétételét a honlapon keresztül, angol nyelvű publikációk közzétételére is sor került, bővíthettük bibliográfiai sorozatunkat a budapesti, majd az erdélyi fejezettel. A Fotográfusnők című kötetünk fejezetei mellett fokozatosan a Fotótörténet I. című évkönyv tanulmányai is olvashatókká váltak.

2022. szept.11-én Tőry Klárának adtuk át utoljára az Társaság kitüntetését, az Argentum-díjat

A **2023**-as évből kiemelném az az év áprilisában megrendezett Műtárgyfényképezés és múzeumi fotográfia konferencia és műhelybeszélgetés előadásait, szereplőit. Olyan, hosszú időt múzeumi fotógyűjteményben eltöltött kollégák megszólalásait hallhattuk, mint Farkas Zsuzsa, Fogarasi Klára, Demeter Zsuzsa, Cs. Plank Ibolya, Kovács Ida és nem utolsó sorban Cs. lengyel Beatrix, olyan témáról, amely a közgyűjteményekben dolgozók számára és a műtárgyak élete szempontjából is alapkérdés. A műhelybeszélgetés résztvevői mondhatjuk, ismert, legendás múzeumi fotográfusok voltak, sajnos egy, Roboz László már nincs is köztünk, a szereplők: Dömötör Mihály (Móra Ferenc Múzeum), Gál Csaba (Petőfi Irodalmi Múzeum),

Roboz László (Néprajzi Múzeum), Rosta József (Magyar Nemzeti Múzeum) Fáryné Szalatnyai Judit (BTM Kiscelli Múzeum). Moderátor: Csorba Csilla és Török Róbert.

Hasonlóan fontosnak tartottuk, hogy Budapest egyesítésének évfordulóján a városról beszéljünk, ne a fővárosról, mert arról már egyszer Klösz György munkássága apropos-ján megemlékeztünk, de azokról a vidéki fotográfusokról, akik egy-egy város arcát megörökítették, az utókor számára továbbadták, megőrizték. A 2023. november 29-én tartott szimpóziumon Szívós Erika egyetemi tanár történeti bevezetője után

Bolodár Zoltán, Viliminé Kálpolnás Mária, Tóth István, Újváry Dorottya, Kelbert Krisztina előadásából ismerhettük meg Sopron, Szekszárd, Szeged, Marosvásárhely, Szombathely korai fényképészeinek városképeit, Tiefbrunner Sándor, a Knebel dinasztia, Auer Lajos, Borgula Vilmos és a kolozsvári, marosvásárhelyi képkészítés gyakorlatát.

Beszámoló a Magyar Fotótörténeti Társaság 2024. évi szakmai munkájáról

Társasági ügyek

A MAFOT taglétszáma jelenleg 77 fő, enyhén emelkedő tendenciát mutat, egy kilépő és öt új belépett tag erősíti sorainkat. Az elmúlt napokban jelentkezettekkel, amennyiben a közgyűlés elfogadja a jelölteket, 80 főre emelkedik a taglétszám. 2024-ben Társaságunkba új tagként jelentkezett dr. Prónai Csaba kulturális antropológus, egyetemi docens, dr. Dede Franciska irodalomtörténész, az OSZK munkatársa, dr. Bereczki Ibolya, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum ágazati feladatokért felelősfőigazgató-helyettese és Fodor Ákos, az ELTE Néprajzi Intézetének végzős hallgatója.

A tagdíj fizetés - évi 3000 Ft jelenleg - fontos járuléka gazdasági stabilitásunknak, de természetesen ez nem elegendő a működéshez, magam részéről javasolnám, hogy jövőre 4000 Ft-ra emelje meg ezt az összeget a közgyűlés. Gazdálkodásunk stabilnak mondható, de szükséges a folyamatos szponzorkeresés, mert a pályázati lehetőségek egyre szűkülnek.

A 2024. évi közgyűlésre május 28-án került sor a Petőfi Irodalmi Múzeumban, az év során a vezetőség többször ülésezett, illetve írásban egyeztetett. A 2024. évi közgyűlés megszavazta az alapszabály módosításának kívánalmait, amely elsősorban a székhely módosítására tért ki, azaz a Néprajzi Múzeum új épületének, ahol a Társaság irodája is található, új címe: 1146 Budapest, Dózsa György út 35. - ez került be az alapszabályba. Emellett az alapszabály külön pontban tér ki az Argentum-díj odaítélésének módjáról, a díj kinézetéről, kritériumairól azaz - a 14.§ (Argentum-díj) 1. és 4. pontja kiegészül ezzel: a díjazottról historikus fotóeljárással készült portré készüljön.

6.§ d/ pontjában megemeltük azt az összeget, amely felett közgyűlési határozat szükséges, azaz 1.000.000 Ft feletti pénzmozgások jóváhagyása tartozik közgyűlési hatáskörbe

a 14.§ 5. pontjában az Egyesület Hírlevele törlésre kerül

Természetesen ne csodálkozzunk azon, hogy most újra meg kell szavaznunk, mert a jogásznő, Szabó Zsuzsa csak a frissen, a jelenlévő tagok ¾-es szótöbbségével megszavazott Alapszabályt tudja a bíróságon benyújtani.

2024-ben folytatódott a MAFOT honlapjának fejlesztése, bővítése. Bán András érdeme, hogy az Apertúra -rovat rendszeresen frissül, s hogy a honlapunk a társaság tagjait érintő vagy/ és érdeklő fotószakmai eseményekről, rendezvényekről tájékoztat. Itt olvasható a folyamatosan közzétett néhány olyan esszé, tanulmány, amelyet Fejős Zoltán tiszteletére írtak a kollégák.

A társaság működéséhez nélkülözhetetlen segítséget nyújtottak, s ezért szeretnék köszönetet mondani külső partnereinknek:

Szőnyi András informatikusnak a honlap kezelhető rendszerének kialakításáért, gondozásáért **Horváth- Keresztes Krisztinának**, az MKVM korábbi gazdasági igazgatójának, aki a pályázati elszámolások esetén volt rendkívül hatékony segítők, **Juhászné Takáts Annamária** könyvelőnek, az éves beszámolók elkészítéséért. **Gyapjas Anikó** tervezőnek, **Apor Judit** Primerate Nyomda vezetőjének az Évkönyvek igényes elkészítéséért.

A tagjaink számos fotószakmai rendezvényen képviselték a MAFOT színeit, legfontosabb fórum talán, hogy a 2025-ig létező NKA Fotóművészeti Kollégiumban az utóbbi években Tomsics Emőke, majd Bán András és Cs. Plank Ibolya igyekezett érdekeinket képviselni. Ezúton szeretném bejelenteni, hogy az NKA mai nappal megalakult (2025. ápr.30.) összevont Vizuális Kollégiumába Kőrösi Orsolya és Hamarits Zsolt mellett engem delegáltak. Ebbeli minőségben is szeretném jobban megismerni törekvéseiteket, az egyénit, az intézményt és a közöset, a társaságit, hogy a lehetőségek szerint minél jobban tudjam képviselni azokat.

Pályázatok

pályázatot nyújtottunk be a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Civil szervezetek részére működésre kiírt pályázatára, amely sajnos 2024-ben nem nyert.

Levéllal kerestük meg a Centrálmédia-csoportot, ahol előzetesen már tájékozódunk, de a jószándék mellett sem sikerült elképzeléseinket közel hozni egymáshoz, így nem részesültünk támogatásban.

Írásbeli kérésünkre 2024. június 20-án kelt, I/2024rVI-20.) sz. határozatával a Pro Professione Alapítvány 300 000 Ft-ot ítelt meg társaságunknak, amelyet működésre, pl. ügyvédi költségek, gazdasági ügyintézés is fordíthattunk.

Pályázatot nyújtottunk be a Magyar Művészeti Akadémia Film-és Fotótagozatához, ahol második körben 500 ezer Ft támogatást kaptunk A gyermekfényképezés a múltban és a jelenben című konferenciánk megrendezéséhez.

A Nemzeti Kulturális Alap 103113/00220 számú pályázat keretében 4.950 000 Ft-tal támogatta a MAFOT 2022/2023 évi szakmai tevékenységét, ennek segítségével jelentettük meg a Fotótörténet 2. című évkönyvet, tanulmánykötetet Fejős Zoltán szerkesztésében

A 2024. novemberében beadott meghívásos NKA pályázat jóval kisebb összeg elnyerését tette lehetővé, 2,8 millió Ft érkezett decemberben a számlánkra, amelyet a 2025-ös évben kell a Fotótörténet 3. Évkönyvre fordítani.

Szakmai programok

konferenciák

2024. február 23. **Közelítések Hevesy Iván munkásságához** című, a Kassák Múzeum és a MAFOT közös konferenciája került megrendezésre – két tagunk, Bán András és Tóth Balázs szervezésében a Kassák Múzeum Hevesy Iván és a modern magyar fotográfia kezdetei című kiállításhoz kapcsolódóan.

2024. december 9. Magyar Művészeti Akadémia Film-és Fotóművészeti tagozathoz beadott pályázat segítségével megvalósult:

A gyermekfényképezés példái A Magyar Fotótörténeti Társaság konferenciája

Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeumban (1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 40.)

Térszabó Júlia címzetes egyetemi docens bevezető előadását követően

Vizuális források a gyermekkor történeti kutatásokban, **Fejős Zoltán** etnográfus, antropológus **Tőry Klára** fotótörténész, **Prónai Csaba** kulturális antropológus, egyetemi docens, **Lengyel Beatrix** történész, szakmuzeológus, **Farkas Zsuzsa** művészettörténész, **Bogdán Melinda** vizuális antropológus, múzeumigazgató, **Bata Tímea** muzeológus, Néprajzi Múzeum, **Bognár Katalin** történész-muzeológus, **Pál Gyöngyi** egyetemi adjunktus Rippl-Rónai Művészeti Intézet, Kaposvár, **Sebő Judit** könyvtáros OSZK Történeti Fénykép- és Interjútárából, **Fogarasi Klára** fotótörténész, etnográfus, **Fejér Zoltán** fotótechnika-történeti szakíró, **Mátyus Kriszta** Punktum Galéria és Műhely kurátorának előadásai hangzottak el.

A hiánypótló téma, a kiváló előadások nagyobb közönségérdeklődésre is számot tarthattak volna, ha a Társaság kommunikációja, a közösségi médiában való jelenléte aktívabb lenne. Köszönöm Balogh János Mátyás segítségét, hogy időről-időre a facebook felületén közzétette híreinket.

2024. okt. 23. alkalmával Török Andrást Budapest díszpolgára címmel tüntették ki, Sándor Tibort, a Budapest gyűjtemény volt fősztályvezetőjét Budapestért-díjban részesítették.

Kötetbemutató:

2024. február 6-án. A MAFOT Fotótörténet 2. című évkönyvének nyilvános bemutatója a budapesti Capa Központban. A kötetet bemutatta és a szerzőkkel a beszélgetést vezette Szarka Klára szakíró.

2024. május 14-én Nagy Károly Zsolt: Kunkovács. „Nekem a sors fényképezőgépet adott a kezembe...” kötetéről való beszélgetés a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban, Bán András beszélget Nagy Károly Zsolt fotográfussal és Fejérvári Gergellyel, az MMA megbízott vezetőjével.

2024. december 9 -én adtuk át Fejős Zoltán etnográfus, antropológus, a MAFOT Évkönyveinek szerkesztője 70. születésnapja alkalmából összeállított emlékkötetünket, amely két példányban

született meg – 31 szerző egy-egy fotográfiáról írt mini esszéjével, Peternák Miklós köszöntő-szövegével.

„A közös vállalkozás bizonyítja, hogy mennyire megsokszorozódhat a Mafotban lévő érték, ha együttesen lépünk a színre” – írta köszönő levelében az ünnepelt.

Beszélgetések

2024. március 13.

MúzeumCafé-beszélgetés a Fotográfia szám apropóján Néprajzi Múzeum Fénykép a gyűjteményben, fénykép a kiállításban. Beszélgetés Bata Tímea néprajzos muzeológus (Néprajzi Múzeum), Fisli Éva történész muzeológus (Magyar Nemzeti Múzeum), E. Csorba Csilla fotótörténész, művészettörténész a MAFOT elnöke (Petőfi Irodalmi Múzeum), Virágvölgyi István képszerkesztő, kurátor (Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ) részvételével, vezette Berényi Mariann.

2024. június 4. Néprajzi Múzeum a MAFOT-tal közös program Fókuszban a női fotográfusok kerekasztal-beszélgetés, Szabó Magdolna, Fisli Éva és Csorba Csilla közreműködésével az Claudia Andujar kiállításhoz kapcsolódóan

Tárlatlátogatások

2024. március 20. Néprajzi Múzeum - Erdős Kamill néprajzi és Claudia Andujar művészi fotográfiája mellett megnyílt Együtt. Inaktelki képek 2000-2002 című tárlatok megtekintése. Fülöp Hajnalka és Danó Orsolya, valamint Szabó Magdolna kurátorok vezetésével.

2024. május 22. Fisli Éva kurátori tárlatvezetése az André Kertész Esztergomban című kiállításban

2024. május 29. Kemény Aranka tárlatvezetése A halandóság törekeny arcai című tárlaton a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

2024. augusztus 27. Fisli Éva Záró kurátori tárlatvezetése a Capa Központban: A felejtés csele – Válogatás André Kertész polaroidjaiból

2024. november 21. Sötétkamra – Ki volt Révai Ilka, Csorba Csilla tárlatvezetése a Hiányzó tekintet- Révai Ilka életműve című kiállításban a Kassák Múzeumban

.....

A most elköszönő elnökség örömmel mondhatja, hogy hozzájárult a társaság munkájának ismertebbé tételéhez, jelen volt testületileg is fontos szakmai rendezvényeken, véleményét, segítségét néhány esetben itthonról és külföldről is kikérték, bővülő tagsága a magyar fotótörténet/technikatörténet legjobb elméleti és gyakorlati ismerőiből, kutatóiból kerül ki.

Köszönetet mondok az elmúlt évekért az alelnök és főtitkár társaimnak, Andrásnak és Róbertnek, valamint számvizsgálónknak, Vörös Évának. A megválasztandó új elnökségnek tapasztalataimat átadom, minden segítséget megadok.

Budapest, 2025. április 30.

E. Csorba Csilla

Terv 2025

a terv kialakítása az új elnökség feladata lesz

legfontosabb feladat a **Fotótörténet 3.** című évkönyv összeállítása és megjelentetése, Fejős Zoltán szerkesztésében

2025. április 14.

Budapest arcultatai. Fotótörténeti konferencia a Kádár-kori főváros-képről 1957-1989.

A BTM Kiscelli Múzeum és a Magyar Fotótörténeti Társaság közös konferenciája

a társaság tagjainak előadásai:

Fejér Zoltán: Három Leica-fotós Budapestje (Lőrinczy György, Csigó László és Fejér Zoltán György)

Fisli Éva: Piaci rés: budapesti képeslapok

Fogarasi Klára: Egy időutazó az „atlantiszi” Budapesten - a BODOR!

Pál Gyöngyi: Gink Károly Budapestje

Szarka Klára: A Kádár-kori Budapest és a tétova öregek. Hemző Károly képi lírája

Szakmai tárlatvezetések,

2025. május 15. Tárlatvezetés a **Magyarország színezve** című kiállításban a Néprajzi Múzeumban Farkas Zsuzsa, Fejős Zoltán, Gál Vilmos és Lackner Mónika, a kiállítás kurátorai jelenlétében

2025. ... a BTM Kiscelli Múzeum-Fővárosi Képtár **Marastoni Jakab** kiállításában vezetés Aczél Eszter, Farbak Péter, Farkas Zsuzsa kurátorokkal

2025. szeptember 25. A Társaság tagjai előadásaikkal aktívan részt vesznek a HUN-REN Művészettörténeti Intézet **Látkép** című Művészettörténeti fesztiválján Szegedy-Maszák Zsuzsa, Bognár Katalin, Perenyi Monika, Fisli Éva, Lengyel Beatrix, Tóth Balázs Zoltán.

Budapest, 2025. április 30.

E. Csorba Csilla